

6 בינואר 2016

חשיפת תשתית טרור באבו דיס ובבית לחם, שהופעלה ע"י חמאס מרצועת עזה, מעידה, כי חמאס עושה מאמץ לשדרג את מערכת הטרור הנוכחית ע"י הגברת המימד הצבאי שלה על חשבון אופייה העממי

חומרים וציוד, שנמצאו במעבדת חבלה של תשתית הטרור, שנחשפה באבו דיס, שבמזרח ירושלים (אתר שירות הביטחון הכללי, 23 בדצמבר 2015).

כללי

1. במהלך דצמבר 2015 חשף שירות הביטחון הכללי תשתית טרור נרחבת של חמאס, שפעלה באבו דיס ובבית לחם. 25 מחבריה, רובם סטודנטים מאבו דיס, נעצרו (עדכני ל-23 בדצמבר 2015). פעילי התשתית, שהופעלו ע"י הזרוע הצבאית של חמאס ברצועת עזה, התכוונו לבצע פיגועי התאבדות בירושלים ובמקומות נוספים בישראל. הדבר מבטא כוונה של חמאס לתעל את מערכת הטרור הנוכחית למאבק מזוין תוך פגיעה באופייה העממי והאישי-ספונטני בעודנה שומרת על רגיעה ברצועת עזה. בכך טמון פוטנציאל של הידרדרות בין ישראל לחמאס גם אם אין זאת בהכרח כוונתה של הנהגת חמאס.

חשיפת תשתית טרור של חמאס באבו דיס ובבית לחם

2. להלן פרטים על התארגנות הטרור באבו דיס, שעלו מחקירת אנשיה (על-פי אתר שירות הביטחון הכללי, 23 בדצמבר 2015):

א. בראש תשתית הטרור באוניברסיטת אבו דיס עמד **אחמד ג'מאל מוסא עזאם**, תושב הכפר יאסוף, שלייד קלקיליה. הוא גויס לפני מספר חודשים ע"י פעילי חמאס ברצועת עזה לביצוע פיגועי תופת נגד יעדים ישראלים.

ב. אחמד עזאם עמד בקשר שוטף עם מפעיליו ברצועת עזה והוכשר על ידם לשמש מומחה לייצור חגורות נפץ ומטעני חבלה. על פי הוראות ממפעיליו הוא גייס מספר סטודנטים נוספים הלומדים עימו באוניברסיטת אבו דיס למשימות שונות: רכישת חומרים הנחוצים לייצור חומר נפץ, השכרת דירות, גיוס מחבלים מתאבדים והחדרתם לישראל.

ג. בעקבות חקירת פעילי התשתית אותרה באבו דיס מעבדת חבלה, שמוקמה בדירה ששכר אחמד עזאם. מבדיקה של החומרים והציוד עלה, כי המדובר במעבדה, שהייתה מוכנה לייצר חומרי נפץ מסוגים שונים בכמות משמעותית. חלק מהחומרים, שנמצאו במעבדה, שנועדו לייצור חומרי נפץ, נרכשו בחנויות בישראל ובראמאללה.

ד. לתשתית הטרור גויסו ע"י אחמד עזאם שני סטודנטים מישראל במגמה לנצל את יכולת התנועה החופשית שלהם לביצוע פיגועים. שני הסטודנטים הם:

(1) **חאזם זיאד עמראן סנדוקה**, תושב העיר העתיקה בירושלים. הוא גויס לרכש חומרים [הנחוצים לייצור חומרי נפץ], איסוף מידע על יעדים לפיגוע והכנסת מחבלים וחומר נפץ לתחומי הקו הירוק.

(2) **דאוד מחמד אבו קיעאן**, בן 19, בדואי ישראלי תושב אלחורה שבנגב. הוא הודה בחקירתו, כי בתחילת אוקטובר 2015 (קרי, כשבועיים לאחר פרוץ מערכת הטרור הנוכחית), הוא הסכים להצעת אחמד עזאם לבצע פיגוע בישראל ע"י החדרת חגורת נפץ או מכונית תופת.

(3) בחקירתם בשירות הביטחון הכללי מסרו השניים, כי במקביל לפעילותם בתשתית חמאס הם היו גם תומכי דאעש, אשר פעלו במסגרות סלפיות מקומיות, כל אחד במקום מגוריו.

3. במקביל חשף שירות הביטחון הכללי חוליית חמאס, שהשתייכה לתשתית הטרור באבו דיס, אשר פעלה באזור בית לחם. חלק מחבריה, הלומדים באוניברסיטת אבו דיס, גויסו לשמש כמחבלים מתאבדים. אחד מהם הינו עיסא נאצר עיסא שוכה, בן 19, תושב בית לחם, שהסכים להצעתו של אחמד עזאם לבצע פיגוע התאבדות. הוא גם סייע לאחמד עזאם לקבל כספים, שהגיעו מרצועת עזה. נאצר שוכה גייס לחולייה שני מחבלים, אחד מהם גויס לבצוע פיגוע התאבדות בירושלים.

קריאות חמאס להסלמת האנטיפאדה

4. בכירי בחמאס ממשיכים ללבות את פיגועי הטרור העממיים אך בו בזמן קוראים גם להסלמתם ולהפיכתם לאנטיפאדה צבאית "או להתנגדות מזויינת". כך למשל:

א. **מחמוד אלזהאר**, חבר הלשכה המדינית של חמאס, אמר בראיון לסוכנות פאלטודי בעזה (המזוהה עם הג'האד האסלאמי בפלסטין), כי האירועים המתרחשים בגדה ובירושלים הינם

אנתיפאדה במלוא מובן המילה. אלזהאר קרא להפוך את האנתיפאדה הנוכחית ל"אנתיפאדה צבאית" (פאלטודי, 19 באוקטובר 2015).

ב. מחמוד אלזהאר, בכיר חמאס ברצועה, קרא לתושבי ירושלים, יהודה ושומרון להסלים את פעולות "האנתיפאדה המבורכת". לדבריו, העם הפלסטיני צריך להתחמש בכל האמצעים שברשותו עד שישראל תצא מכל שטחי פלסטין (יוטיוב, 14 בדצמבר 2015)

ג. מוסא אבו מרזוק, בכיר חמאס וחבר הלשכה המדינית, אמר בראיון לעיתון אלאח'באר הלבנוני, כי חמאס פועלת להרחבת האנתיפאדה (הנוכחית) והפיכתה להתנגדות מזוינת (אלאח'באר, 31 באוקטובר 2015).

כרזה בדף פייסבוק של חמאס. בערבית: "האנתיפאדה... נמשכת ובכוח". הסכין מסמלת את האנתיפאדה העממית בעוד האקדח את "ההתנגדות המזוינת". (דף הפייסבוק PALINFO, 1 בינואר 2016)

משמעויות חשיפת תשתית הטרור

5. חשיפת תשתית הטרור באבו דיס ממחישה היטב, כי הזרוע הצבאית של חמאס משקיעה מאמץ כדי "לשדרג" את מתקפת הטרור הנוכחית ברוח הצהרות בכירה. זאת ע"י הגברת ה"מימד הצבאי" שלה (שעד כה בא לידי ביטוי בפיגועי ירי¹) וניסיונות לביצוע פיגועי התאבדות בשטח ישראל. אם יצליח מאמץ זה של חמאס משמעותו תהייה פגיעה קשה באופייה הספונטני, האינדווידואלי והלא ממוסד של מתקפת הטרור הנוכחית וניסיון לתעל אותה למאבק צבאי מזוין ברוח "האנתיפאדה השנייה".

6. ביטוי פומבי לחתירתה של חמאס ל"שדרוג" מערכת הטרור העממי ניתן למצוא בכתבה בעיתון הלבנוני אלאח'באר המסתמכת לדברי הכתב על "מקורות בחמאס" (31 בדצמבר 2015). הכתב ציטט מקור בכיר בחמאס שאמר, כי "בשלב הבא צפויים להתבצע פיגועי איכות נגד ישראל".

¹ הזיקה לחמאס בביצוע פיגועי ירי באה לידי ביטוי בפיגוע קטלני של חוליית חמאס סמוך לאלון מורה (1 באוקטובר 2014), שבו נהרגו שני בני הזוג הנקין ז"ל.

לדברי אותו בכיר "אם יאלצו אותנו לבצע פיגועי התאבדות לא ייבצר מאיתנו לעשות כן". עם זאת ציינו אותם מקורות, שהתמקדות הפעולות הצבאיות תהייה **הטמנת מטעני צד** נגד כלי רכב של כוחות הביטחון הישראליים.

7. מדיניותה של חמאס **חותרת ללבות את מערכת הטרור בישראל, ביהודה ושומרון, תוך שמירה על רגיעה ברצועת עזה** (התואמת את אינטרסים הממשליים והתנועתיים שלה). הצלחת "פיגועים צבאיים", ובעיקר פיגועי התאבדות בשטח ישראל, עלולה להערכתנו **להשליך על המצב ברצועה**. בחתירתה לשדרוג מתקפת הטרור נוקטת **איפא חמאס מדיניות של הליכה על הסף המשלבת בין שמירה על השקט ברצועת עזה לבין מאמץ לדרדור המצב ביהודה ושומרון** (הנתפס כלגיטימי ע"י חמאס). במדיניות זאת טמון להערכתנו **פוטנציאל של הידרדרות המצב בין ישראל לחמאס**, גם אם אין זאת בהכרח הכוונה של הנהגת חמאס.